

Rostkowski, Zbigniew

Jubileusz dziesięciolecia Diecezji Drohiczyńskiej (1991-2001)

Studia Teologiczne 22, 257-279

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. ZBIGNIEW ROSTKOWSKI

JUBILEUSZ DZIESIĘCIOLECIA DIECEZJI DROHICZYŃSKIEJ (1991-2001)

Treść: Wstęp; I. Ważniejsze wydarzenia; 1. Powołanie do istnienia Diecezji Drohiczyńskiej (05. 06. 1991 r.); 2. Reorganizacja granic Diecezji Drohiczyńskiej (25. 03. 1992 r.); 3. Konsekracja biskupa o. Antoniego Pacyfika Dydycza OFM^{Cap} (10. 07. 1994 r.); 4. Pierwszy Synod Diecezji Drohiczyńskiej (08. 12. 1994 r. – 24. 05. 1997 r.); 5. Wizyta Apostolska Ojca Świętego Jana Pawła II w Drohiczynie (10. 06. 1999 r.); II. Ważniejsze dzieła; 1. Dzieła na płaszczyźnie duszpasterskiej; 2. Dzieła na płaszczyźnie materialnej; Zakończenie.

Wstęp

Historia Narodu Wybranego, opisana na kartach Pisma św., dostarcza nam wiele faktów, które są bardzo pouczające i godne uwagi. Jednym z nich jest zwyczaj obchodzenia co pięćdziesiąt lat (po siedmiu cyklach szabatowych) roku jubileuszowego (Kpł 25, 1-55; 27, 16-25; Lb 36, 4; Ez 46, 17). Jego nazwa pochodzi od hebrajskiego terminu oznaczającego róg barani (jôbel), którym ogłaszano z wielką radością początek roku jubileuszowego (Kpł 25, 9).¹ Co było źródłem jubileuszowej radości?

Według postanowień Pięcioksięgu w roku jubileuszowym, ziemia i domy wracały do swych dawnych właścicieli (Kpł 25, 13. 31), niewolnicy izraelscy odzyskiwali wolność (Kpł 25, 39-43. 47-54), a ziemia leżała odłogiem (Kpł 25, 4). Rok jubileuszowy był więc czasem wyzwolenia, odpoczynku, radości i szczególnego Bożego błogosławieństwa (Kpł 25, 21). Postanowienia roku jubileuszowego podyktowane były nie tylko względami gospodarczymi, lecz także społecznymi. Zapobiegały powstawaniu nierówności społecznych i stanowiły najbardziej radykalny w Starym Testamencie program ciągłej reformy spo-

¹ Por. J. H. SCHIFFMAN, *Jubileusz*, w: *Encyklopedia Biblijna*, red. P. J. Achtenmeier, Warszawa 1999, 493.

łecznej. Armando J. Levoratti twierdzi nawet, że prawa jubileuszowe (Kpł 25, 8-55) łączyły „powinności” z „egzystencją” całego narodu izraelskiego.²

Radosny charakter jubileuszu został zachowany również w kulturze rzymskiej i chrześcijańskiej, co potwierdza łaciński czasownik „*iubilare*” – „cieszyć się”, „weselić się”. Bogate przesłanie roku jubileuszowego przypominał papież Bonifacy VIII (1294-1303), ogłaszając w roku 1300 po raz pierwszy rok jubileuszowy.³ Odtąd Kościół Katolicki, nawiązując do tradycji starotestamentowej oraz do *festa saecularia* imperium rzymskiego, co 50 lat (od 1470 roku co 25 lat) ogłasza wiernym jubileusz, jako czas szczególnych Bożych łask, zachęcając do pielgrzymek i różnych praktyk religijnych.⁴

Diecezja Drohiczyńska, nawiązując do bogatej tradycji i treści roku jubileuszowego, obchodziła w 2001 roku jubileusz dziesięciolecia istnienia, dziękując Bogu za dar powołania jej do istnienia przez papieża Jana Pawła II. Minione dziesięciolecie uroczystości stanowi okazję ku temu, by z tej perspektywy spojrzeć na minioną dekadę (od 5 czerwca 1991 do 5 czerwca 2001 roku) przez pryzmat: ważniejszych wydarzeń (I) oraz ważniejszych dzieł (II).

I. Ważniejsze wydarzenia

W pierwszym dziesięcioleciu istnienia Diecezji Drohiczyńskiej do ważniejszych wydarzeń możemy zaliczyć: fakt ustanowienia diecezji (1991), reorganizację jej granic (1992), konsekrację o. Antoniego P. Dydyca OFM Cap. na Biskupa Drohiczyńskiego OFM Cap. (1994), I Synod Diecezji Drohiczyńskiej (1994-97) oraz Wizytę Apostolską Jana Pawła II w Drohiczynie (1999).⁵

1. Powołanie do istnienia Diecezji Drohiczyńskiej (05.06.1991 r.)

Powołanie do życia Diecezji Drohiczyńskiej należy łączyć z tzw. „*pierestrojką*”, która została zapoczątkowana w 1989 roku w ówczes-

² Tenże, *Księga Kapłańska*, w: *Międzynarodowy komentarz do Pisma Świętego*, red. W. R. Farmer, Warszawa 2000, 384.

³ R. FISCHER-WOLLPERT, *Leksykon papieży*, Kraków 1990, 116.

⁴ A. JANKOWSKI, *Jubileusz*, w: *Podręczna Encyklopedia Biblijna* pod red. E. Dąbrowskiego t. I, Poznań 1959, 619.

⁵ Zob. Z. ROSTKOWSKI, *Kronika ważniejszych wydarzeń w 10-letniej historii diecezji drohiczyńskiej*, *Niedziela Podlaska* 44 (2001) Nr 42, 3-4; 44 (2001) Nr 44, 1. 4; 44 (2001) Nr 45, 3-4.

sny m Związku Radzieckim.⁶ Zgoda władz komunistycznych na od-
tworzenie struktur administracyjnych Kościoła Katolickiego na Biało-
rusi pozwoliła Stolicy Apostolskiej na akceptację wschodniej granicy
Polski, a następnie na podjęcie kolejnych kroków. Jednym z nich było
ustanowienie we wschodniej Polsce nowych diecezji: Białostockiej i
Drohiczyńskiej.

To wydarzenie miało miejsce 5 czerwca 1991 roku, na lotnisku Biało-
stockiego Aeroklubu, w dzielnicy Białymstoku – Krywłany, w cza-
sie czwartej pielgrzymki Polski naszego Rodaka Jana Pawła II.⁷ Na
zakończenie Mszy Świętej koncelebrewanej przez 42 biskupów i ka-
płanów o godz. 11. 00 Ojciec Święty osobiście dokonał proklamacji no-
wych diecezji, mówiąc: „*Mając na względzie racje duszpasterskie, ustana-
wiam dziś dwie diecezje w tym rejonie Polski: 1) Diecezję białostocką – ze
stolicą w Białymstoku [...]. 2) Diecezję drohiczyńską – ze stolicą w Drohiczy-
nie – obejmującą teren tej części Diecezji Pińskiej, który znajduje się w obec-
nych granicach Rzeczypospolitej Polskiej.*”⁸

Pierwszym pasterzem nowej diecezji został ks. bp Władysław Ję-
druszuk, tytularny biskup Clysmy (1963-1991), dotychczasowy admi-
nistrator apostolski Diecezji Pińskiej (1967-1991).⁹ Ingres do katedry
odbył się 26 czerwca tego samego roku.¹⁰ Katedrą Diecezji Drohi-

⁶ S. ULACZYK (red.), *Zarys dziejów Diecezji Drohiczyńskiej*, w: *Rocznik Diecezji Dro-
hiczyńskiej. Spis parafii i duchowieństwa 1999*, Drohiczyn 1999, 13; E. BOROWSKI,
Diecezja Drohiczyńska i jej pierwszy Pasterz, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędo-
we Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 7 (1994) 2, 18.

⁷ Archiwum Kurii Diecezjalnej w Drohiczyńce (ArKD). Teczka – Historia Diecezji Drohi-
czyńskiej 1988. Odręczny dekret Jana Pawła II z dnia 05. 06. 1991 r.; zob. E. BOROW-
SKI, *Diecezja Drohiczyńska*, w: *Drohiczyn. Miasto. Diecezja. Ludzie. Oczekując wizyty
Jana Pawła II na Podlaskiej Ziemi* pod red. Z. Rostkowskiego, Drohiczyn 1999, 20;
tenże, *Diecezja Drohiczyńska i jej pierwszy Pasterz*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo
Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 7 (1994) 2, 7; *Wizyta Ojca Święte-
go Jana Pawła II w Białymstoku dnia 5 czerwca 1991 r.*, Wiadomości Kościelne Diece-
zji Białostockiej 17 (1991) 2, 94-95.

⁸ *Wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II w Białymstoku dnia 5 czerwca 1991 r.*, Wiadomo-
ści Kościelne Diecezji Białostockiej 17 (1991) 2, 72. 94-95.

⁹ C. CONLALONIERY, *Dekret dotyczący Administracji Apostolskiej Pińskiej*, Wiadomości
Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem, 8 (1995) Nr 1,
24-25; zob. E. BOROWSKI, *Biskupi Diecezji Drohiczyńskiej*, w: *Drohiczyn. Miasto. Diece-
zja. Ludzie. Oczekując wizyty Jana Pawła II na Podlaskiej Ziemi* pod red. Z. Rostkowskie-
go, Drohiczyn 1999, 28-30; tenże, *Diecezja Drohiczyńska i jej Pierwszy Pasterz*, w: *Złoty
Jubileusz Kapłaństwa i trzydziestolecie posługi biskupiej Jego Eksceleencji Księdza Bisku-
pa Władysława Jędruszuka Biskupa Drohiczyńskiego*, Drohiczyn 1993, 25.

¹⁰ ArKD. Teczka – Historia Diecezji Drohiczyńskiej 1988-. *Protokół kanonicznego objęcia
diecezji Drohiczyńskiej przez Ks. Biskupa Władysława Jędruszuka z dn. 27. 06. 1991 r.*

czyńskiej został ogłoszony pojezuicki kościół (1696-1709) pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej, który pełnił wówczas funkcję prokatedry Diecezji Pińskiej, zwanej dotychczas „Diecezją w Drohiczynie”.¹¹ Rezydencją Biskupa Drohiczyńskiego oraz Kurii Diecezjalnej stały się gmachy kolegium i klasztoru pojezuickiego.

W dniu erygowania nowa Diecezja stanowiła zaledwie 10% terytorium dawnej Diecezji Pińskiej, licząc wówczas cztery dekanaty, które obejmowały 38 parafii i 4 rektoraty. Do nowej diecezji było inkardynowanych 112 księży, w tym 11 kapłanów pracujących poza granicami Polski.¹² Na obszarze ok. 4744 kilometrów kwadratowych mieszkało 171.732 ludzi, w tym ok. 91.585 katolików, tj. 53% ogółu mieszkańców. W diecezji był jeden męski dom zakonny (1 kapłan zakonny) oraz dziewięć domów żeńskich, w których przebywało 51 sióstr zakonnych.¹³

2. Reorganizacja granic Diecezji Drohiczyńskiej (25.03.1992 r.)

W trosce o dobro dusz i sprawne wykonywanie posługi pasterskiej przez biskupów Sobór Watykański II w *Dekrecie o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele (Christus Dominus)* zalecił rewizję granic terytorialnych poszczególnych diecezji (Nr 22-23). Uwzględniając powyższe postanowienia soborowe, Ojciec Święty Jan Paweł II bullą *Totus Tuus Poloniae Populus* z dnia 25 marca 1992 roku dokonał reorganizacji granic administracyjnych Kościoła katolickiego w Polsce.¹⁴

¹¹ J. MAROSZEK, *Zabytki*, w: *Jan Paweł II na Podlasiu*. Drohiczyn 10 czerwca 1999 roku pod red. K. Kurianiuka i Z. Rostkowskiego, Drohiczyn 2000, 183-186.

¹² W tym czasie pracowali poza granicami Polski: ks. Aleksander Mierzewiński (Kanada), ks. Tadeusz Olszewski (Białoruś), ks. Zbigniew Karolak (Białoruś), ks. Marian Szerszeń (Białoruś), ks. Witold Kosiński (Białoruś), ks. Bolesław Dzudzewicz (Anglia), ks. Mojżesz Skrycki (Brazylia), ks. Tadeusz Szerszeń (Brazylia), ks. Andrzej Puchalski (Argentyna), ks. Jan Kosk (Brazylia), ks. Jan Bogusz (Brazylia).

¹³ ArKD. Teczka – Annuus Censuses 1986-1998. *Universalis Ecclesiae Annuus Censuses 1990. Elementa Statistica Annuia 1991*.

¹⁴ *Nuncjatura Apostolska w Polsce, Dekret o ustanowieniu i określeniu granic nowych diecezji i prowincji kościelnych w Polsce oraz przynależności metropolitalnej poszczególnych diecezji*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem 5 (1992) Nr 1, 16-37; ArKD. Teczka – Historia Diecezji Drohiczyńskiej 1988-. *Bulla Jana Pawła II Totus Tuus Poloniae Populus z dn. 25. 03. 1992 r.*; tamże, *Protokół z proklamacji przez Ks. Biskupa Władysława Jędruszka Biskupa Drohiczyńskiego Dekretu O ustanowieniu i określeniu granic nowych diecezji i prowincji kościelnych w Polsce oraz przynależności metropolitalnej poszczególnych diecezji z dn. 25. 03. 1992 r.*; zob. *Blżej wiernych*, Gazeta współczesna Nr 61 (1992) 1.

Na mocy tej bulli Diecezja Drohiczyńska została powiększona o terytorium mniej więcej tej samej wielkości – tj. o 112.526 tys. mieszkańców. Z Diecezji Siedleckiej przeszły wówczas wszystkie parafie z dekanatów: sokołowskiego, sterdyńskiego i węgrowskiego, a także niektóre parafie z dekanatów: liwskiego (Liw, Kąty, Korytnica), łosickiego (Chłopków, Łysów, Platerów, Rusków i Sarnaki) oraz z dekanatu janowskiego (Gnojno, Horoszki Duże, Serpelice) – razem 48 parafii.¹⁵

W ramach dalszych postanowień papieskiej bulli *Totus Tuus Poloniae Populus*, dotychczasowa „Kapituła Katedralna” stała się „Drohiczyńską Kapitułą Katedralną”. Kościół parafialny w Sokołowie Podlaskim pw. Niepokalanego Serca NMP został podniesiony do godności konkatedry.¹⁶ W dniu 25 marca tegoż roku biskupem pomocniczym Diecezji Drohiczyńskiej został mianowany ks. dr Jan Chrappek (1848-2001), otrzymując stolicę tytularną Cataquas.¹⁷ Biskup nominat urodził się 18 lipca 1948 w Józefowie (woj. świętokrzyskie).¹⁸ Śluby wieczyste w Zgromadzeniu św. Michała Archanioła (CSMA) złożył 26 sierpnia 1969 r. Święcenia kapłańskie otrzymał 3 maja 1975 roku. W latach 1984-86 pełnił funkcję redaktora naczelnego miesięcznika „Powściągliwość i praca”. Od 1986 roku aż do dnia mianowania biskupem pomocniczym w Drohiczyńce (25 marca 1992 r.) był generałem zgromadzenia księży michalitów. Konsekracja biskupia Jana Chrapka odbyła się w katedrze drohiczyńskiej 6 czerwca 1992 roku. Głównym konsekratorem był ks. abp Józef Kowalczyk, nuncjusz apostolski w Polsce, a współkonsekratorami byli: ks. bp Władysław Jędruszak i ks. bp Jan Mazur z Siedlec.¹⁹ Od 25 maja 1994 roku, czyli od dnia śmierci ks. bp. Władysława Jędruszaka, pierwszego biskupa drohiczyńskiego (1991-1994), pełnił funkcję

¹⁵ ArKD. Teczka – Historia Diecezji Drohiczyńskiej 1988-. *Bulla Jana Pawła II Totus Tuus Poloniae Populus z dn. 25.03.1992 r.*, 12.

¹⁶ ArKD. Teczka – Historia Diecezji Drohiczyńskiej 1988-. *Dekret o ustanowieniu Konkatedry Diecezji Drohiczyńskiej z dn. 25.03.1992 r.* (N. 2100/92).

¹⁷ J. KOWALCZYK, *Komunikat N. 2100/92*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 5 (1992) Nr 1, 13; Wł. Jędruszak, *Odezwa pasterska z dn. 29.04.1992 r.*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 5 (1992) Nr 1, 4-5; E. BOROWSKI, *Biskupi Diecezji Drohiczyńskiej*, w: *Drohiczyń. Miasto. Diecezja. Ludzie. Oczekując wizyty Jana Pawła II na Podlaskiej Ziemi* pod red. Z. Rostkowskiego, Drohiczyń 1999, 32-33; ArKD. Teczka personalna ks. bp Jana Chrapka 1992-2001. *Życiorys z dn. 26.05.1992 r.*

¹⁸ ArKD. Teczka personalna ks. bp Jana Chrapka 1992-2001. *Życiorys z dn. 26.05.1992 r.*

¹⁹ T. SYCZEWSKI, *Uroczystość święceń biskupich Ks. dr Jana Chrapka, Biskupa Pomocniczego Diecezji Drohiczyńskiej*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 5 (1992) Nr 2-4, 29-33.

administratora Diecezji Drohiczyńskiej do dnia konsekracji i ingresu nowego ordynariusza – to jest do 10 lipca 1994 roku.²⁰

3. Konsekracja biskupa o. Antoniego Pacyfika Dydycza OFMCap. (10.07.1994 r.)

Kolejnym ważnym wydarzeniem w pierwszym dziesięcioleciu diecezji była konsekracja biskupa o. Antoniego Pacyfika Dydycza OFMCap.

Wkrótce po śmierci ks. bpa Władysława Jędruszka (25.05.1994 r.),²¹ dokładnie 20 czerwca 1994 roku o godzinie 12. 00 dotarła do naszej diecezji wiadomość o mianowaniu o. dr. dc. Antoniego Pacyfika Dydycza z Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów – biskupem drohiczyńskim.²² Ogłosił ją ks. bp Jan Chrapek (1948-2001), który z kolei został mianowany biskupem pomocniczym w Toruniu (1994-1999). Uroczystość konsekracji odbyła się w katedrze drohiczyńskiej 10 lipca 1994 roku, gromadząc wielu gości z Polski i zza granicy. Głównym konsekratorem był ks. abp Józef Kowalczyk, nuncjusz apostolski w Polsce, a współkonsekratorami byli: ks. abp Stanisław Szymecki, metropolita białostocki i ks. abp Franciszek Gioia z Rzymu, członek Papieskiej Rady ds. dialogu z religiami. Wśród wielu dostojnych gości znaleźli się: ks. Henryk kard. Gulbinowicz z Wrocławia i ks. Kazimierz kard. Świątek z Pińska na Białorusi.²³

²⁰ Od 10 lipca 1994 roku do 28 czerwca 1999 r. pełnił funkcję biskupa pomocniczego Diecezji Toruńskiej. Następnie został mianowany ordynariuszem radomskim (28.06.1999 r.). W dniu 21 sierpnia 1999 r. odbył ingres do katedry w Radomiu. Ks. bp Jan Chrapek zginął w wypadku samochodowym dnia 18. 10. 2001 r. koło miejscowości Siekluki, jadąc z Warszawy do Radomia. Został pochowany w katedrze w Radomiu w dniu 22 października 2001 r. Zob. E. PONIEWIERSKI, M. FITUCH (red.), *Ślady serca. Wspomnienia o biskupie Janie Chrapku CSMA*, Marki 2002, 94h; ArKD. Teczka – Diecezji Radomskiej 1980-. Pismo Kurii Diecezjalnej z dn. 19. 10. 2001 r.; A. HEJDA, S. WILEWSKI (red.), *Informator Diecezji Radomskiej*, 2000, 6.

²¹ Zob. Z. SZUBA, *Zmarł Biskup Drohiczyński Władysław Jędruszek*, Słowo Dziennik Katolicki, 2 (1994) Nr 102 (343) 1; W. ŚWIĄTKIEWICZ, *Odszedł Pasterz Dobry. Pogrzeb śp. bp Władysława Jędruszka*, Słowo Dziennik Katolicki, 2 (1994) Nr 104 (345) 1. 4; M. CHOŁODOWSKI, *Biskup Władysław Jędruszek nie żyje. Był kapłanem powstańców*, Gazeta Wyborcza w Białymstoku Nr 122 (1994) z dn. 27. 05. 1994 r; Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 7 (1994) Nr 2, 89-95.

²² JAN PAWEŁ II, Bulla prekonizacyjna z dn. 20. 06. 1994 r., Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 6 (1994) Nr 3-4, 10; E. BOROWSKI, *Biskupi Diecezji Drohiczyńskiej*, w: *Drohiczyń. Miasto. Diecezja. Ludzie. Czekał na wizyty Jana Pawła II na Podlaskiej Ziemi* pod red. Z. Rostkowskiego, Drohiczyn 1999, 35-38.

²³ S. ULACZYK (red.), *Protokół konsekracji ks. biskupa Antoniego Dydycza i kanonicznego objęcia Diecezji Drohiczyńskiej*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii

Uroczysty ingres do konkatedry w Sokołowie Podlaskim odbył się 24 lipca 1994 roku.²⁴

Ks. bp Antoni P. Dydycz urodził się 24 sierpnia 1938 roku w Serpelicach na Podlasiu.²⁵ W dniu 14 sierpnia 1954 roku wstąpił do Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów w Łomży. Śluby wieczyste złożył w Nowym Mieście n. Pilicą w dniu 26 sierpnia 1962 roku. Świecenia kapłańskie otrzymał 29 czerwca 1963 roku w Łomży. W latach 1967-1976 był przełożonym klasztoru ojców kapucynów w Białej Podlaskiej. W 1976 roku został przełożonym Prowincji Warszawskiej Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów, a następnie od 1982 roku pełnił funkcję definitora generalnego tegoż zakonu w Kurii Generalnej w Rzymie.²⁶ W dniu 20 czerwca 1994 roku został prekonizowany biskupem drohiczyńskim.

4. Pierwszy Synod Diecezji Drohiczyńskiej (08.12.1994 r. – 24.05.1997 r.)

Ważnym wydarzeniem w pierwszej dekadzie Diecezji Drohiczyńskiej był I Synod Diecezji Drohiczyńskiej, który zwołał ks. bp Antoni Dydycz listem pasterskim z dnia 26 listopada 1994 roku.²⁷

Głównymi motywami przeprowadzenia tego synodu były między innymi: zachęta Soboru Watykańskiego II, „by czcigodne instytucje soborów i synodów nabrały nowej mocy, dzięki czemu można by należycie i skuteczniej zatroszczyć się o wzrost wiary i zachowanie karności w różnych Kościołach” (*Christus Dominus*, 36) oraz fakt ustanowienia nowych granic diecezji drohiczyńskiej, które objęły część terytorium z diecezji pińskiej i część z diecezji siedleckiej...²⁸ Różnorodność tradycji w diecezjach „poprzed-

---

Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 6 (1994) Nr 3-4, 24-25; zob. *Święto diecezji drohiczyńskiej. Świecenia biskupie o Antoniego Pacyfika Dydycza*, Słowo. Dziennik Katolicki 2 (1994) Nr 131, 1; *Idź i głos prawdę*, Gazeta Współczesna Nr 131 (1994) 1. 3.

²⁴ S. ULACZYK (red.), *Protokół z uroczystego ingresu Biskupa Drohiczyńskiego Antoniego Dydycza do Konkatedry w Sokołowie Podlaskim*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 6 (1994) Nr 3-4, 47-48; A. DYDYZ, *Kazanie wygłoszone podczas ingresu do Konkatedry*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 6 (1994) Nr 3-4, 48-53.

²⁵ ArKD. Teczka personalna ks. bp A. Dydycza 1994-. *Komunikat Kurii Biskupiej w Drohiczyńce z dn. 22.06.1994 r.*

²⁶ R. MATYKA, R. PREJS (red.), *Jubileuszowy katalog Zakonu Braci Mniejszych kapucynów Prowincji Warszawskiej 1952-2002*, Warszawa 2002, 31.

²⁷ A. DYDYZ, *List pasterski zwołujący synod*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 8 (1995) Nr 1, 16-20.

²⁸ A. DYDYZ, *Słowo wstępne*, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej. Statuty. Dokumenty wykonawcze*, Drohiczyn 1997, 3.

niczkach" wymagała ujednoczenia i ustalenia zasad na przyszłość. Kolejną racją szybkiego zwołania synodu było również to, że od ostatnich synodów, które – zarówno w jednej i w drugiej diecezji – odbyły się w okresie przedwojennym, upłynęło już wiele lat. Zachodziła więc potrzeba uwzględnienia najnowszego nauczania Kościoła, zwłaszcza ostatniego Soboru oraz nowych warunków, w których zaczynała istnieć nowa diecezja.

Uroczyste otwarcie synodu odbyło się w katedrze drohiczyńskiej 8 grudnia 1994 roku. Dekretem biskupa drohiczyńskiego zostało powołanych pięć komisji (prawno-organizacyjna, administracji i finansów, duszpastersko-liturgiczna, nauki i formacji chrześcijańskiej, osób i posług), które liczyły razem 94 osoby, w tym 11 zakonnych, 16 świeckich, 2 alumnów i 65 księży.²⁹ Do udziału w pracach synodu zostali zaproszeni również: kanonicy kapituły katedralnej, członkowie Rady Kapłańskiej, dziekani, przedstawiciele 11 dekanatów, zakonów męskich i żeńskich, razem 24 osoby.³⁰ W ramach konsultacji prowadzonych przez poszczególne komisje w prace synodu było zaangażowanych dodatkowo 56 osób świeckich. Promotorem synodu został ks. kan. dr hab. Andrzej Dziega, oficjał Sądu Biskupiego w Drohiczynie. Dzieło synodu uzupełniały i ożywiały sesje otwarte, które odbywały się od 1994 do 1997 roku, w różnych miejscowościach diecezji, gromadząc przedstawicieli wielu stanów, zawodów i grup społecznych.³¹ Pierwszym widzialnym owocem synodu, ujednocającym zwyczaje liturgiczne w naszej diecezji, było przyjęcie księgi do nabożeństw zatytułowanej: *Służba Boża w Diecezji Drohiczyńskiej*.³² Ostatnia sesja pierwszego synodu diecezjalnego odbyła się w katedrze drohiczyńskiej 24 maja 1997 roku, w czasie której zostały przedłożone biskupowi diecezjalnemu *Statuty i dokumenty wykonawcze*. Postanowienia pierwszego

²⁹ W dekrete zostało mianowanych 94 osoby. Po rozpoczęciu prac doszło jeszcze sześć. Zob. *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej. Statuty. Dokumenty wykonawcze*, Drohiczyn 1997, 14; A. DYDYCZ, *Dekret zwołujący synod*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem 8 (1995) Nr 1, 12-15.

³⁰ A. DYDYCZ, *Dekret o zwołaniu Pierwszego Synodu*, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej. Statuty. Dokumenty wykonawcze*, Drohiczyn 1997, 6; zob. ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret o zwołaniu Pierwszego Synodu Diecezji Drohiczyńskiej z dn. 08.12.1994 r.* (L.1948/94).

³¹ *Kalendarz sesji otwartych i sesji plenarnych Pierwszego Synodu Diecezji Drohiczyńskiej*, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej. Statuty. Dokumenty wykonawcze*, Drohiczyn 1997, 16-21; zob. *Kalendarz sesji otwartych i sesji plenarnych Pierwszego Synodu Diecezji Drohiczyńskiej*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem 8 (1995) Nr 1, 57-62.

³² Zob. *Służba Boża w Diecezji Drohiczyńskiej*. Opracowanie zbiorowe, Drohiczyn 1996.

synodu diecezjalnego, według *Dekretu zatwierdzenia i ogłoszenia uchwał synodalnych*, weszły w życie z dniem 26 sierpnia 1997 r.³³

5. Wizyta Apostolska Ojca Świętego Jana Pawła II w Drohiczynie (10.06.1999 r.)

Największym wydarzeniem w dziesięcioletniej historii diecezji drohiczyńskiej oraz w całych dziejach Podlasia była Wizyta Apostolska naszego Rodaka Ojca Świętego Jana Pawła II w Drohiczynie, w dniu 10 czerwca 1999 r.

Obecny ks. bp Antoni P. Dydycz po raz pierwszy oficjalnie zaprosił Ojca Świętego do odwiedzenia diecezji pismem z dnia 4 marca 1995 roku.³⁴ Ze specjalnym zaproszeniem udali się również do Watykanu przedstawiciele Podlaskiego Stowarzyszenia Gmin, którzy 19 lutego 1998 roku zostali przyjęci na audiencji u Ojca Świętego.³⁵ Po długim oczekiwaniu, dnia 4 stycznia 1999 roku Stolica Apostolska potwierdziła przybycie papieża do Drohiczyna. Bezpośrednie przygotowania do tego wielkiego wydarzenia rozpoczęły się 20 czerwca 1998 roku powołaniem Diecezjalnego Komitetu Organizacji Pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II. Komitet wykonawczy obejmował 9 różnych komisji, w skład których weszło 156 osób: księży, zakonników, zakonnice, alumnów i świeckich.³⁶ Przygotowaniom zewnętrznym towarzyszyły działania o charakterze pastoralno-formacyjnym, zgodnie z przyjętym równocześnie programem duszpasterskim.³⁷

³³ A. DYDYCZ, *Dekret zatwierdzenia i ogłoszenia uchwał synodalnych*, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej. Statuty. Dokumenty wykonawcze*, Drohiczyn 1997, 22; A. DYDYCZ, *Dekret promulgacyjny statutów synodalnych*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem 10 (1997) Nr 2/2, 95.

³⁴ A. DYDYCZ, *Zaproszenie Ojca Świętego do odwiedzenia Diecezji Drohiczyńskiej*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem, 12 (1999) 1/5, 1-2; zob. Z. ROSTKOWSKI, *Wizyta Apostolska w Drohiczynie*, w: *Drohiczyn. Miasto. Diecezja. Ludzie. Oczekując wizyty Jana Pawła II na Podlaskiej Ziemi*, Drohiczyn 1999, 94.

³⁵ Zob. K. KURIANIUK, Z. ROSTKOWSKI (red.), *Drohiczyn wszystko pamięta*, Drohiczyn 2001, 7.

³⁶ Zob. *Komitet Organizacyjny Wizyty Jana Pawła II w Drohiczynie*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem, 12 (1999) 1/5, 16-24; Z. ROSTKOWSKI, *Wizyta Apostolska w Drohiczynie*, w: *Drohiczyn. Miasto. Diecezja. Ludzie. Oczekując wizyty Jana Pawła II na Podlaskiej Ziemi*, Drohiczyn 1999, 106-109.

³⁷ E. BOROWSKI, *Program duszpasterski przygotowania Wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Drohiczynie*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem, 12 (1999) 1/5, 6-11. 64-66.

W programie ogólnopolskim Wizyty Apostolskiej Ojca Świętego w 1999 roku Drohiczyn został wybrany jako miejsce Nabożeństwa Ekumenicznego. Należy przypuszczać, że ta decyzja została podyktowana następującymi racjami: położenie i wielowiekowa koegzystencja różnych kultur i religii, a także otwartość i ekumeniczne tradycje pielęgnowane od wieków na tych ziemiach.³⁸ Miejszem ekumenicznej celebracji stał się plac przed budynkiem Liceum Ogólnokształcącego, który znajduje się od strony Sokołowa Podl., przy drodze Drohiczyn – Warszawa.

O godzinie 17.30 helikopter z Ojcem Świętym wylądował na specjalnie przygotowanym lądowisku, w pobliżu miejsca celebracji. Nabożeństwo Ekumeniczne z udziałem przedstawicieli różnych religii, wielu gości z kraju i zza granicy, rozpoczęło się ok. godziny 18.00. Ojca Świętego powitał ks. bp Antoni Dydycz i przedstawiciel Polskiej Rady Ekumenicznej. W czasie liturgii Jan Paweł II wygłosił homilię, w której przypomniał zebrany przesłanie przykazania miłości Boga i bliźniego. W darze od władz wojewódzkich papież otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Podlasia. Diecezja zaś otrzymała od Ojca Świętego złoty kielich. Po nawiedzeniu katedry drohiczyńskiej, które miało miejsce bezpośrednio po liturgii, odleciał on helikopterem do Warszawy. Po zakończeniu nabożeństwa ekumenicznego, na tym samym podium została odprawiona Msza św., której przewodniczył ks. Kazimierz kard. Świątek, metropolita mińsko-mohylewski i administrator diecezji pińskiej.

Wizyta Ojca św. w Drohiczynie weszła do kalendarza największych wydarzeń w dziejach nie tylko Diecezji Drohiczyńskiej, lecz także całego Podlasia. Na zawsze pozostanie ona gorącym wezwaniem Piotra naszych czasów do życia w jedności i miłości.

II. Ważniejsze dzieła

W ramach jubileuszowego dziękczynienia za dziesięć lat istnienia Diecezji Drohiczyńskiej należy wymienić różnego rodzaju dzieła, prace, inicjatywy, które dokonały się dzięki Bożej Opatrzności i zaangażowaniu wielu ludzi. Trudno je wszystkie wymienić i ściśle uszeregować. Wydaje się, że każda klasyfikacja będzie dużym uproszczeniem. Najogólniej mówiąc, różne prace z okresu pierwszego dziesięciolecia

³⁸ A. DYDYCZ, *Podlasie – ziemia bogata świętością*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem, 12 (1999) 1/5, 25-27.

można by podzielić następująco: dzieła o charakterze duszpasterskim oraz dzieła o charakterze materialnym.

1. Dzieła na płaszczyźnie duszpasterskiej

Na zakończenie pierwszego dziesięciolecia w dniu 5 czerwca 2001 roku diecezja drohiczyńska liczyła 93 parafie, które były podzielone na 11 dekanatów. Na jej terenie mieszkało ok. 210 tysięcy katolików. Do diecezji było inkardynowanych 211 kapłanów, z czego 19 kapłanów pracowało na misjach i poza granicami Polski (Rosja, Białoruś, USA, Brazylia, Kamerun, Włochy), natomiast 20 kapłanów przebywało poza granicami diecezji (studia, Ordynariat Polowy, emeryci, praca w uczelni, inne diecezje).³⁹ W pracę duszpasterską w diecezji było dodatkowo zaangażowanych 13 księży zakonnych oraz 108 zakonnice.

W latach 1991-2001 do pracy w Winnicy Pańskiej przygotowywało się w murach Wyższego Seminarium Duchownego 106 alumnów, w tym 11 spoza wschodniej granicy z: Rosji, Białorusi, Ukrainy, zarówno obrządku łacińskiego (8) jak i greckokatolickiego (3).⁴⁰ W tym czasie święcenia kapłańskie przyjęło 69 alumnów – 12 w roku 2001 (3 z wschodniej granicy – w swoich diecezjach).⁴¹

Na płaszczyźnie życia sakramentalnego, wymiernymi owocami pracy duszpasterskiej wszystkich kapłanów, są następujące dane: zostało ochrzczonych 29780 dzieci, sakrament bierzmowania przyjęło 35421 chłopców i dziewcząt, do I Komunii św. przystąpiło 38111 dzieci. Sakramentalnym węzłem małżeńskim zostało złączonych 13127 par małżeńskich.⁴²

³⁹ W 2001 roku poza granicami Polski pracowali w: Rosji – ks. Dariusz Jagodziński, ks. Zbigniew Król, ks. Jerzy Paczuski, ks. Adam Romaniuk; w Brazylii – ks. Jan Bogusz, ks. Jan Kosk, ks. Mojżesz Skrycki, ks. Tadeusz Szerszeń, we Włoszech – ks. Adam Barański, ks. Krzysztof Kosson, ks. Dariusz Giers, ks. Adam Ołdachowski, ks. Wojciech Ulaczyk, na Białorusi – ks. Bogdan Kryński, ks. Tadeusz Olszewski, ks. Marian Szerszeń, ks. Jan Wasilewski. Zob. ArKD. Teczka – Annuus census 1999-. *Universalis Ecclesiae Annuus Census 2000-2001*.

⁴⁰ Wszystkich alumnów, łącznie z 65 studiującymi w 2001 roku. było 171. Zob. ArKD. Teczka – *Universalis Ecclesiae Annuus Census 2001*, 3.

⁴¹ S. ULACZYK (red.), *Zarys dziejów Diecezji Drohiczyńskiej*, w: *Rocznik Diecezji Drohiczyńskiej. Spis parafii i duchowieństwa 1999*, Drohiczyn 1999, 366-367. W 1991 roku 7 diakonów zostało wyświęconych w Siedlcach, którzy po 1992 r. przeszli do diecezji drohiczyńskiej. W 1992 roku trzech księży: ks. D. Giers, ks. D. Jagodziński i ks. Jarosław Redosz zostało wyświęconych przez ks. bp J. Mazura dla diecezji Drohiczyńskiej. Zob. S. ULACZYK (red.), *Zarys dziejów Diecezji Drohiczyńskiej*, w: *Rocznik Diecezji Drohiczyńskiej. Spis parafii i duchowieństwa 1999*, Drohiczyn 1999, 401. 407. 447.

⁴² Powyższe dane zostały sporządzone na podstawie ankiet *Universalis Ecclesiae Annuus Census* z lat 1991-2001. Zob. ArKD. Teczka – *Universalis Ecclesiae Annuus Census 1986-1998; 1999-*.

Zestawienie statystyczne⁴³(na podstawie wykazów *Universalis Ecclesiae Annuus Census* z lat 1991-2001)

Lata	Wierni	Księża diecezjalni	Księża zakonnicy	Zakonnice	Klerycy	Neoprezbiterzy	Ochrzczeni	I Komunia św.	Bierzmowani	Matężstwa
1991	91585	112	1	51	25	7	1591	1668	2335	673
1992	221195	183	11	113	35	4	3460	3802	3779	1461
1993	221089	183	11	108	34	4	3299	3803	3358	1337
1994	217656	190	11	115	35	10	3222	4086	3001	1295
1995	217530	201	13	102	49	4	2991	3918	4305	1336
1996	225831	201	13	99	55	4	2908	3787	4060	1284
1997	212874	195	13	106	66	3	2709	3548	3128	1224
1998	212840	199	13	108	77	6	2487	3447	3447	1074
1999	212800	203	13	107	78	6	2441	3385	3356	1194
2000	208025	211	13	108	77	9	2438	3446	3132	1189
2001	208130	221	13	111	65	12	2234	3221	1520	1060

Szczególną rolę w szafowaniu Bożych darów spełniały wszystkie kościoły i kaplice. Ważne miejsce w tym zajmowały dwa sanktuaria Maryjne Ostrożanach i w Miedznie, gdzie znajdują się obrazy koronowane papieskimi diademami (Ostrożany – 05. 07. 1987).⁴⁴ Koronacja drugiego obrazu odbyła się w minionym dziesięcioleciu w dniu 22.06.1997 roku. Włożenia koron dokonał ks. Józef kard. Glemp, Prymas Polski, w asyście: ks. abp. Stanisława Szymeckiego z Białegostoku i ks. bpa Antoniego Dydycza z Drohiczyzna.

Mając na uwadze dobro duchowe wiernych, ks. bp Antoni Dydycz ustanowił ponadto następujące sanktuaria: Matki Bożej Fatimskiej w Węgrowie (28.02.1996),⁴⁵ św. Antoniego Padewskiego w Boćkach (17.01.2000).⁴⁶ Natomiast Ojciec Święty Jan Paweł II podniósł do

⁴³ Od 25 marca 1992 roku diecezja została powiększona i dlatego większość danych wzrosła dwukrotnie.

⁴⁴ Zob. *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej. Statuty. Dokumenty wykonawcze*, Drohiczyń 1997, 160; E. BOROWSKI, *Sanktuarium Matki Bożej w Ostrożanach*, Drohiczyń 1986, 3; tenże, *Sanktuarium Matki Bożej w Miedznej*, Drohiczyń 1996.

⁴⁵ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 28. 02. 1996* (L. 241/96).

⁴⁶ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 17. 01. 2000* (L. 0028/00); A. DYDYZ, *Dekret o powołaniu Sanktuarium św. Antoniego w Boćkach*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 13 (2000) Nr 1/7, 74-75.

godności Bazyliki Mniejszej dwa kościoły: Narodzenia NMP i św. Mikołaja w Bielsku Podlaskim (29.08.1996) i kościół kolegiacki w Węgrowie (04.04.1997).

Podobnie pierwszy Synod diecezjalny – w trosce o właściwy przebieg służby Bożej w Diecezji Drohiczyńskiej – nadał następującym kościołom parafialnym rangę sanktuariów diecezjalnych, a mianowicie w: Ostrożanach, Miedznie, Węgrowie (kolegiata) i w Prostyni (art. 209). Jednocześnie przypomniał, że *otoczone kultem wiernych cudowne obrazy Matki Bożej znajdują się w: Domanowie, Łazówku, Narwi, Strabli, Topczewie i w Winnej Poświętnej, dodając dalej: Miejscami szczególnego kultu są także: kościół p.w. Przemienienia Pańskiego w Perlejewie, kościół Męki Pańskiej w Serpelicach, kościół p.w. św. Antoniego w Boćkach, kościół p.w. św. Antoniego Padewskiego i św. Piotra z Alkantary w Węgrowie, kościół Wniebowzięcia Matki Bożej w Drohiczyźnie ze słynącym łaskami obrazem św. Antoniego Padewskiego i kościół św. Rocha w Miłkowicach. Synod przypomina też o kulcie św. Rocha w kościele konkatedralnym w Sokołowie Podlaskim i św. Mikołaja w Bazylice w Bielsku Podlaskim (art. 210).*⁴⁷ W roku Wielkiego Jubileuszu Chrześcijaństwa wszystkie te świątynie weszły do grona kościołów jubileuszowych, stając się miejscem szczególnych łask i Bożego Miłosierdzia.⁴⁸

Od 15 lipca 2000 roku szczególną rolę wśród wymienionych świątyń, pełni Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim. Tego właśnie dnia zostały przeniesione z miejscowego cmentarza i złożone w niej doczesne szczątki błogosławionego ks. Antoniego Beszty – Borowskiego.⁴⁹ Dzięki Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II, który 13 czerwca 1999 roku wyniósł do chwały ołtarzy stu ośmiu męczenników II wojny światowej, diecezja otrzymała nowego patrona oraz orędownika – syna ziemi podlaskiej.⁵⁰ Jego postać przypomina: *wszystkich męczenników, a zwłaszcza tych, którzy z naszej Diecezji pochodzili, albo na jej terenie pracowali, jak bł. Michał Woźniak, bł. Władysław Maćkowiak, bł. Mieczysław Bohatkiewicz, bł. Edward Grzymała i bł. Maria Marta Kazimiera Wołowska.*⁵¹

⁴⁷ *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej. Statuty. Dokumenty wykonawcze*, Drohiczyn 1997, 161.

⁴⁸ *Spis kościołów Roku Jubileuszowego*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 12 (1999) Nr 2/6, 122-123; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydcza 1994-. *Dekret z dn. 10.09.1999* (L. 0971/99).

⁴⁹ Zob. A. DYDYCZ, *Dokument pastoralny Diecezji Drohiczyńskiej 2001-2002*, Drohiczyn 2001, 7 (Nr II, 7); ArKD. Teczka – Listy pasterskie ks. bp A. Dydcza 1994-. *List z okazji przeniesienia Relikwii bł. Antoniego Beszty – Borowskiego z dn. 20.06.2000 r.* ArKD. Teczka – Postulacja – Borowski 1998-. *Breve Apostolskie z dn. 13.06.1999.*

⁵¹ A. DYDYCZ, *Dokument pastoralny Diecezji Drohiczyńskiej 2001-2002*, Drohiczyn 2001, 7-8 (Nr II, 7).

Kolejny motyw jubileuszowego *Te Deum laudamus* stanowią różnego rodzaju akcje duszpasterskie, instytucje, organizacje, stowarzyszenia itd., które zostały zainicjowane oraz powołane do życia na przestrzeni minionych dziesięciu lat: 1991-2001. I tak – w ramach II Synodu Plenarnego w Polsce – zostały powołane diecezjalne koła i komisje synodalne (18.03.1992 r.).⁵² Dnia 29 kwietnia 1992 roku ks. bp Władysław Jędruszak utworzył dekanat sarnacki, w skład którego weszły następujące parafie: Sarnaki, Chłopków, Gnojno, Horoszki Duże, Łysów, Platerów, Rusków i Serpelice.⁵³ Ponadto powołał on do życia następujące instytucje o charakterze ogólnodiecezjalnym: Kolegiacką Kapitułę Katedralną (24.12.1992),⁵⁴ Kolegium Teologiczne im. Śl. B. Biskupa Z. Łozińskiego (01.09.1993),⁵⁵ a także Sąd Biskupi (09.10.1993).⁵⁶

Kolejny ordynariusz drohiczyński ks. bp Antoni P. Dydycz powołał zaś: Redakcję *Niedzieli Podlaskiej* (06.09.1994), Caritas (29.09.1994),⁵⁷ Wydział ds. Młodzieży (16.10.1994),⁵⁸ dekanat hajnowski, łochowski i siemiatycki – w ramach reorganizacji sieci dekanalnej (02.02.1995),⁵⁹ Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży (27. 05. 1995),⁶⁰ Akcję Katolicką (21.06.1995),⁶¹ Diecezjalną Szkołę Animatora Ruchu „Światło-Życie”

⁵² ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Zarządzenie o powołaniu Komisji i Kół Synodalnych z dn. 18.03.1992 r.* (L. 353/92); zob. Wł. JĘDRUSZAK, *Zarządzenie o powołaniu Komisji i Kół Synodalnych*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńcu n. Bugiem 5 (1992) Nr 1, 54-57.

⁵³ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 29.04.1992 r.* (L. 572/92); Wł. Jędruszak, *Dekret z dn. 29.04.1992* (L. 572/92), Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńcu n. Bugiem 5 (1992) Nr 2-4, 5-6.

⁵⁴ Wł. JĘDRUSZAK, *Dekret z dn. 24.12.1992*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńcu n. Bugiem 6 (1993) Nr 1, 44-45.

⁵⁵ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 16.07.1993* (L. 1632/93). Z racji na nowe ustalenia pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski a Ministerstwem Edukacji Narodowej, działalność Kolegium Teologicznego w Drohiczyńcu została zakończona decyzją nadzwyczajnej Rady Pedagogicznej, która odbyła się w Drohiczyńcu dnia 17.11.2000 r. Zob. Księga Protokołów posiedzeń rady Pedagogicznego WSD w Drohiczyńcu 2000-. Protokół Nr 2 z dn. 17. 11. 2000.

⁵⁶ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 14.1993* (L. 1558/93).

⁵⁷ A. DYDYCZ, *Dekret z dn. 29.09.1994*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńcu n. Bugiem 6 (1994) Nr 3-4, 86; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 29.09.1994* (L. 1609/94).

⁵⁸ A. DYDYCZ, *Wytyczne dla Wydziału do Spraw Młodzieży*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńcu n. Bugiem 6 (1994) Nr 3-4, 89-91; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 15. 10. 1994* (L. 1713/94).

⁵⁹ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 02.02.1995* (L. 239/95).

⁶⁰ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 27.05.1995* (L. 784/95).

⁶¹ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 21.06.1995* (L. 1318/95).

(13.10.1995), redakcję Katolickiego Radia Podlasie (23.01.1996),⁶² Diecezjalne Studium Organistowskie (15.10.1996), Katolicki Uniwersytet Ludowy (15.11.1997),⁶³ Podlaski Instytut Ekumeniczny Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II (10.06.1999) oraz Katolicki Ruch „Biała Armia” (06.10.1999).⁶⁴

Do stałego kalendarza duszpasterskiego Diecezji Drohiczyńskiej weszły w minionym dziesięcioleciu: Diecezjalne Festiwale Piosenki Religijnej w Bielsku Podlaskim (od 02.10.1993),⁶⁵ Kongresy Młodzieży (od 22.04.1994), Kongresy Rodzin (od 13.05.1994), Diecezjalne Spotkania Młodzieży (od 16.10.1994),⁶⁶ Dni Modlitw o Świętość Kapłanów (od 25.05.1995),⁶⁷ Diecezjalne Przeglądy Chórów Parafialnych (od 21.10.1995),⁶⁸ Dni Formacji Chrześcijańskiej (od 19.02.2000),⁶⁹ Dni Podlasia (od 10.06.2001)⁷⁰ oraz Kongresy Misyjne (od 02.06.2001).⁷¹

Oprócz parafii, w których pracę duszpasterską prowadzili księża diecezjalni, funkcjonowały ponadto trzy parafie zakonne. Wśród tych ostatnich należy wymienić następujące parafie zakonne: św. Jana Bosko w Sokołowie Podlaskim (salezianie), Podwyższenia Krzyża św. w Serpelicach (kapucyni) oraz Przemienienia Pańskiego w Mielniku (sercanie). W Czartajewie k. Siemiatycz w latach 1995-2000 swoją działalność prowadzili bracia Apostolatu Miłosierdzia Bożego (faustyni).⁷²

⁶² ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydcza 1994-. *Dekret z dn. 23.01.1996* (L. 98/96).

⁶³ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydcza 1994-. *Dekret z dn. 15.11.1997* (L. 1319/97).

⁶⁴ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydcza 1994-. *Dekret z dn. 06.10.1999* (L. 1069/99).

⁶⁵ Zob. T. SZERESZEWSKI, *Śpiewajmy Panu. IX Diecezjalny Festiwal Piosenki Religijnej w Bielsku Podlaskim*, Niedziela Podlasia 44 (2001) Nr 48, 2-3.

⁶⁶ Zob. Homilia bp A. Dydcza z dn. 16.10.1994, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 6 (1994) Nr 3-4, 94-98.

⁶⁷ Został ustanowiony w 1 rocznicę śmierci ks. bp Wł. Jędruszka.

⁶⁸ Księga Pamiątkowa Przeglądów Chórów Parafialnych Diecezji Drohiczyńskiej 1995-, Drohiczyń 1995, 1-4; J. KUZMICKI, *V Diecezjalny Przegląd Chórów Parafialnych*, Niedziela Podlasia 44 (2001) Nr 50, 2-3.

⁶⁹ T. SYCZEWSKI, *Spotkanie Formacyjne Kapłanów Diecezji Drohiczyńskiej*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 13 (2000) 1/7, 96-97. ks. bp A. Dydcz dnia 12. 10. 1998 r. powołał Zespół Stałej Formacji Kapłanów Diecezji Drohiczyńskiej. Zob. Stała Formacja Kapłanów, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 11 (1998) Nr 2/4, 69; A. DYDYCZ, *Dekret o Stałej Formacji Kapłanów Diecezji Drohiczyńskiej*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Drohiczyńskiej Kurii Biskupiej XIV (2001) Nr 1/9, 63-68.

⁷⁰ ArKD. Teczka – Listy pasterskie ks. bp A. Dydcza 1994-. *List Pasterski na Uroczystość Zestania Ducha Świętego 2001*, z dn. 14. 05. 2001 r., 2-3.

⁷¹ ArKD. Teczka – Duszpasterstwo Misyjne 1998-. *Program Kongresu misyjnego. Drohiczyń 02.06.2000*.

⁷² ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydcza 1994-. Zgoda na złożenie domu z dn. 21. 06. 1995 (L. 573/95); tamże, Teczka – Faustyni 1995-2000. Dekret z dn. 21. 06. 1998. Pismo ks. bp A. Dydcza z dn. 22. 09. 2000 r.

Obok zakonów męskich działalność apostolską prowadziło również 12 żeńskich wspólnot zakonnych: Dominikanki (Bielsk Podlaski), Karmelitanki (Bielsk Podl. i Siemiatycze), Sercanki (Drohiczyn i Brańsk), Felicjanki (Ceranów), Benedyktynki (Drohiczyn), Misjonarki św. Rodziny (Hajnówka, Rudka), Albertynki (Jabłonna Lacka), Urszulanki z Gandino (Nurzec), Salezjanki (Sokołów Podl.), Opatrzności B. (Sterdyń), Służki (Sokołów Podl., Węgrów) i Antonianki (Ciechanowiec). Należy przy tym zaznaczyć, iż trzy domy spośród wyżej wymienionych zostały erygowane w minionym dziesięcioleciu, a mianowicie: siostr Dominikanek w Bielsku Podlaskim (13.11.1991),⁷³ siostr Urszulanek w Nurcu (02.03.1998)⁷⁴ oraz dom siostr Antonianek w Ciechanowcu (27.02.97).

2. Dzieła na płaszczyźnie materialnej

Materialnym wymiarem zaangażowania duszpasterskiego wielu kapłanów i świeckich były nowe kościoły, kaplice i ośrodki duszpasterskie, itp.

W latach 1991-2001 zostało erygowanych sześć nowych parafii: św. Apostołów Piotra i Pawła w Siemiatyczach Stacji (10.11.1991),⁷⁵ pw. Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podlaskim (03.07.1993),⁷⁶ pw. św. Piotra z Alkantary i św. Antoniego w Węgrowie (01.03.1994),⁷⁷ pw. Matki Bożej Królowej Świata w Szmurłach (15.04.1994),⁷⁸ pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Chojewie (03.05.1994),⁷⁹ pw. św. Cyryla i Metodego w Hajnówce (15.08.1995).⁸⁰

Trwałym znakiem historii pierwszego dziesięciolecia Diecezji Drohiczyńskiej stało się osiem nowo zbudowanych i konsekrowanych ko-

⁷³ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 13.11.1991 r.* (L. 751/91).

⁷⁴ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydcza 1994-. *Dekret z dn. 02.03.1998* (L. 0193/98).

⁷⁵ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 10.11.1991* (L. 743/91).

⁷⁶ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 03.07.1993* (L. 1020/93).

⁷⁷ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 01.03.1994* (L. 301/94).

⁷⁸ Wł. JĘDRUSZUK, *Dekret erekcji parafii pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podlaskim, w dzielnicy Przeździatka*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem 6 (1993) Nr 2, 17-20; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 15.04.1994* (L. 680/94).

⁷⁹ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 03.05.1994* (L. 594/94).

⁸⁰ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydcza 1994-. *Dekret z dn. 15.08.1995* (L. 1084).

ściołów parafialnych: św. Apostołów Piotra i Pawła w Siemiatyczach Stacji (10.11.1991),⁸¹ Podwyższenia Krzyża św. w Seroczynie (14.09.1993),⁸² Chrystusa Króla w Ogrodnikach (22.05.1994),⁸³ Najświętszego Serca Pana Jezusa w Chojewie (23.05.1994),⁸⁴ Matki Bożej Królowej Świata w Szmurłach (25.08.1995),⁸⁵ Świętej Trójcy w Rozbitym Kamieniu (17.09.1995),⁸⁶ św. Andrzeja Boboli w Siemiatyczach (16. 04. 2000),⁸⁷ Miłosierdzia Bożego w Bielsku Podlaskim (21.04.2001).⁸⁸

W fazie budowy jest jeszcze kaplica w Wólce Okraglik (par. Prostyń)⁸⁹ oraz cztery kościoły. W związku z tym w minionym dziesięcioleciu odbyły się uroczystości poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę tychże świątyń, mianowicie w: Budziskach (25.09.1999), w Sokołowie Podlaskim – Miłosierdzia Bożego (24.04.2000), w Hajnówce – św. Cyryla i Metodego (21.05.2000) oraz w Klichach – Matki Bożej Wspomożenia Wiernych (24.05.2000).⁹⁰

W dniu 27 czerwca 1996 roku rozpoczęto prace restauracyjne w budynkach byłego klasztoru pofranciszkańskim w Drohiczyźnie, gdzie zostały umieszczone między innymi takie instytucje diecezjalne jak: Muzeum Diecezjalne i Dom Księży Emerytów. Podobnie od 1996 roku jest kontynuowany remont byłego szpitala w Sokołowie Podlaskim. Tutaj właśnie został umieszczony 25.02.1997 r. (w stadium organizacji) Dom Pomocy *Miłosierdzie* im. S. Faustyny Kowalskiej.⁹¹

⁸¹ Zob. Pismo okóln. Biuletyn informacyjny Biura Prasowego Episkopatu Polski 24 (1991) 8-9.

⁸² ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 14.09.1993.*

⁸³ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 22.05.1994* (L. 683/94).

⁸⁴ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 23.05.1994.*

⁸⁵ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydyca 1994-. *Dekret z dn. 20.08.1995.*

⁸⁶ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydyca 1994-. *Dekret z dn. 17.09.1995.*

⁸⁷ A. DYDYCZ, *Dekret poświęcenia kościoła św. Andrzeja Boboli w Siemiatyczach*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 13 (2000) 1/7, 118-119; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydyca 1994-. *Dekret z dn. 16.04.2000* (L. 319/00).

⁸⁸ A. DYDYCZ, *Dekret poświęcenia kościoła p.w. Miłosierdzia Bożego w Bielsku Podlaskim*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Diecezjalnej w Drohiczyźnie 14 (2001) 2/9, 95-96; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydyca 1994-. *Dekret z dn. 21.04. 2001* (L. 0332/01).

⁸⁹ ArKD. Teczka – Parafia Prostyń 1992 -. *Zgoda na budowę kaplicy z dn. 10.11.2000* (L. 1170/00).

⁹⁰ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydyca 1994-. Akt wmurowania kamienia węgielnego kościoła pod wezwaniem św. Cyryla i Metodego z dn. 21. 05. 2000.

⁹¹ ARKD. Teczka – Caritas Diecezji Drohiczyńskiej 1991-2003. Pismo dyrektora Caritas Diecezji Drohiczyńskiej z dn. 25. 02. 1997 r. (L.dz. 35/1997).

Celem ułatwienia wiernym udziału w liturgii zostały wybudowane bądź też otwarte dwadzieścia cztery kaplice: Podwyższenia Krzyża św. w Czartajewie – par. Siemiatycze (14.09.1991),⁹² Miłosierdzia Bożego w Siemichoczach – par. Tokary (06.10.1991),⁹³ kaplica w Mierzwinie – par. Topczewo (27.05.1992),⁹⁴ Chrystusa Miłosiernego w Mrozowej Woli – par. Sadowne (13.06.1992),⁹⁵ Matki Bożej Królowej Polski w Wałkach – par. Osmola (28.06.1992),⁹⁶ Miłosierdzia Bożego w Minczewie – par. Drohiczyn (03.10.1992),⁹⁷ NMP Ostrobramskiej w Sutnie – par. Niemirów (14.11.1992),⁹⁸ kaplica w domu zakonnym sióstr Dominikanek w Bielsku Podl. (20.03.1993),⁹⁹ św. Józefa Robotnika w Krzemieniu-Wiesce – par. Jabłonna Lacka (01.05.1994),¹⁰⁰ kaplica WSD w Drohiczyńce (05.06.1996), tymczasowa kaplica par. św. Cyryla i Metodego w Hajnówce (13.10.1996), kaplica w Areszcie Śledczym w Hajnówce (17.02.1997),¹⁰¹ kaplica w domu zakonnym sióstr Antonianek w Ciechanowcu (27.02.1997),¹⁰² kaplica w Kobyli – par. Granne (06.04.1997), Matki Bożej Uzdrawienia Chorych w Zespole Opieki Zdrowotnej w Hajnówce (16.05.1997),¹⁰³ Najświętszego Serca Pana Jezusa w Adamowie – par. Niemirów (21.09.1997),¹⁰⁴ Matki Bożej Królowej Różańca Świętego w domu Caritas w Sokołowie Podla-

⁹² A. DYDYCZ, *Dekret pobłogosławienia kaplicy szpitalnej w Zespole Opieki Zdrowotnej w Hajnówce*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 11 (1998) Nr 1/3, 81-82; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 14. 09. 1991.*

⁹³ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 06. 10. 1991.*

⁹⁴ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 27. 05. 1992.*

⁹⁵ Archiwum parafii Sadowne. Kronika Parafii Sadowne 1955 -.

⁹⁶ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 28. 06. 1992* (L. 1123/92).

⁹⁷ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 03. 10. 1992* (L. 1685/92).

⁹⁸ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 14. 11. 1992.*

⁹⁹ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 20. 03. 1993.*

¹⁰⁰ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszaka 1967-1994. *Dekret z dn. 01. 05. 1994.*

¹⁰¹ A. DYDYCZ, *Pobłogosławienie kaplicy więziennej w Areszcie Śledczym w Hajnówce*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 11 (1998) Nr 1/3, 78-79; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydyca 1994-. *Dekret z dn. 14. 02. 1997.*

¹⁰² ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydyca 1994-. *Dekret z dn. 27.02.1997* (L. 0220/97); A. DYDYCZ, *Erygowanie Domu Zakonnego Sióstr Antonianek w Ciechanowcu*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem 11 (1998) Nr 1/3, 79-80.

¹⁰³ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydyca 1994-. *Dekret z dn. 16.05.1997* (L. 0572/97).

¹⁰⁴ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydyca 1994-. *Dekret z dn. 21.09.1997* (L. 1143).

skim (27.10.1997),¹⁰⁵ św. Franciszka w Przybyszynie – par. Ciechanowiec (29.11.1997),¹⁰⁶ kaplica w domu zakonnym sióstr Urszulanek w Nurcu (02.03.1998),¹⁰⁷ Matki Kościoła w Domu Biskupim w Drohiczyźnie (19.05.1998),¹⁰⁸ Opatrzności Bożej w domu zakonnym w Sterdyni (12.01.1999),¹⁰⁹ Niepokalanego Poczęcia NMP w Wajkowie – par. Mielnik (26.09.1999),¹¹⁰ Boga Ojca w domu Ruchu „Biała Armia” w Drohiczyźnie (28.04.2000),¹¹¹ Ducha Świętego Pocieszyciela w Hryniewiczach Małych – par. Matki Bożej z Góry Karmel w Bielsku Podlaskim (15.05.2000),¹¹² kaplica cmentarna w Ostrówku (29.05.2000), NMP Nieustającej Pomocy w Krasnowsi – par. Boćki (27.06.2000).¹¹³

Z różnych racji istniały jeszcze w naszej diecezji cztery kościoły, które nie były konsekrowane. Stąd też ks. bp Antoni Dydycz konsekrował następujące świątynie, wybudowane oczywiście wcześniej: Trójcy Świętej w Prostyni (11.06.1995),¹¹⁴ Matki Bożej Bolesnej w Osmoli (15.09.1996),¹¹⁵ św. Apostołów Piotra i Pawła w Serpelicach

¹⁰⁵ A. DYDYCZ, *Dekret – Zezwolenie na otwarcie kaplicy w Domu Caritas w Sokolowie Podlaskim*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 11 (1998) Nr 1/3, 84-85; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 27.10.1997* (L. 1255/97).

¹⁰⁶ A. DYDYCZ, *Dekret poświęcenia kaplicy w Przybyszynie*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 11 (1998) Nr 1/3, 85-86; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 29.11.1997* (L. 1349/97).

¹⁰⁷ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 02.03.1998* (L. 0193/98).

¹⁰⁸ A. DYDYCZ, *Dekret błogosławieństwa kaplicy w Domu Biskupim*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 11 (1998) Nr 2/4, 79; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 19.05.1998* (L. 526/98).

¹⁰⁹ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 12.01.1999* (L. 0017/99).

¹¹⁰ A. DYDYCZ, *Dekret poświęcenia ołtarza i kaplicy w Wajkowie*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 12 (1999) Nr 2/6, 110-111; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 26.09.1999* (L. 0961/99).

¹¹¹ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 28.04.2000* (L. 0324/00); A. DYDYCZ, *Dekret zezwalający na otwarcie kaplicy w Domu „L’Armata Bianca” w Drohiczyźnie*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 13 (2000) 2/8, 34.

¹¹² ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 15.05.2000* (L. 0365/00); A. DYDYCZ, *Dekret poświęcenia kaplicy w Hryniewiczach Małych*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie n. Bugiem 13 (2000) 2/8, 38-39.

¹¹³ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp Wł. Jędruszka 1967-1994. *Dekret z dn. 27.06.2000* (L. 0691/00).

¹¹⁴ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 11.06.1995*; zob. P. RYTEL-ANDRIANIK, *Sanktuarium Trójcy Przenajświętszej i św. Anny w Prostyni (1510-1998)*, Warszawa 2001, 78 (mps).

¹¹⁵ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 15.10.1996* (L. 119A/96).

(11.05.1997),¹¹⁶ a także Matki Bożej Różańcowej w Kłopotach Stanisławach (07.10.1998).¹¹⁷

Wielkim wydarzeniem w minionym dziesięcioleciu Diecezji Drohiczyńskiej było wzniesienie nowego gmachu Wyższego Seminarium Duchownego. Jego budowę zainicjowali: ks. bp Wł. Jędruszak i ks. bp Jan Chrapek. Prace budowlane nadzorował ówczesny prokurator ks. Ryszard Starczewski (1951-2000). Poświęcenia kamienia węgielnego w dniu 23 czerwca 1993 roku dokonał Prymas Polski ks. Józef kard. Glemp, przy udziale nuncjusza apostolskiego w Polsce ks. abp Józefa Kowalczyka i metropolity białostockiego ks. abp Stanisława Szymeckiego.¹¹⁸ Gmach w stanie surowym został poświęcony dnia 4 grudnia 1993 r. przez wspomnianego ks. abp Józefa Kowalczyka. Po dwóch latach 22 listopada 1995 r. odbyła się przeprowadzka alumnów i profesorów do nowych gmachów. W piątą rocznicę powstania diecezji, czyli 5 czerwca 1996 roku odbyło się poświęcenie nowej kaplicy seminaryjnej, którego dokonał wspomniany nuncjusz apostolski. W dniu 23 listopada 1997 roku ordynariusz drohiczyński ks. bp Antoni Dydycz – mając na uwadze dobro duchowe alumnów i moderatorów – oddał Wyższe Seminarium Duchowne w opiekę Najświętszemu Sercu Pana Jezusa, a świętem patronalnym tejże uczelni ustanowił uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata (22.02.1998).¹¹⁹

Zakończenie

Perspektywa dziesięcioletniej historii Diecezji Drohiczyńskiej pozwala dostrzec ważniejsze dzieła, jakie miały miejsce w latach 1991-2001. Do znaczących wydarzeń, które miały miejsce w tym okresie, należy zali-

¹¹⁶ A. DYDYCZ, *Dekret poświęcenia kościoła parafialnego w Serpelicach*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem 11 (1998) Nr 1/3, 80-81; ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 11.05.1997* (L. 0551/97).

¹¹⁷ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 07.10.1998* (L. 1183/98); A. DYDYCZ, *Dekret poświęcenia kościoła parafialnego w Kłopotach Stanisławach*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem 11 (1998) Nr 2/4, 81-82.

¹¹⁸ Zob. *Złoty Jubileusz Kaptanstwa i trzydziestolecie posługi biskupiej Jego Eksceleencji Księdza Biskupa Władysława Jędruszaka Biskupa Drohiczyńskiego*, Drohiczyn 1993, 3.

¹¹⁹ ArKD. Teczka – Dekrety ks. bp A. Dydycza 1994-. *Dekret z dn. 23.11.1997* (L. 1256/97); A. DYDYCZ, *Dekret poświęcenia WSD w Drohiczynie Najświętszemu Sercu Pana Jezusa*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczynie n. Bugiem 11 (1998) Nr 1/3, 77-78.

czyć między innymi: powołanie diecezji (05.06.1991), reorganizację jej granic (25.03.1992), konsekrację drugiego Biskupa Drohiczyńskiego (10.07.1994), pierwszy Synod diecezjalny (1994-1997) oraz Wizytę Apostolską papieża Jana Pawła II (10.06.1999).

W minionym dziesięcioleciu do kalendarza diecezjalnego weszło wiele nowych akcji duszpasterskich, między innymi: festiwale piosenki religijnej, kongresy młodzieży i rodzin, przeglądy chórów, spotkania młodych, dni formacji chrześcijańskiej i modlitw o świętość kapłanów. Horyzont ziemię podlaskiej ozdobiły wieże nowo zbudowanych kościołów, kaplic oraz gmach Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczyźnie.

Opisując dzieła i wydarzenia, które tworzyły historię Diecezji Drohiczyńskiej w latach 1991-2001, należy pamiętać, iż są one owocem pracy duszpasterskiej Ordynariusza diecezji, wszystkich kapłanów, zakonników, sióstr zakonnych i osób świeckich. To właśnie oni byli często współtwórcami minionej dekady. Nie sposób ich wszystkich tutaj wymieniwać. Wydaje się jednak, że w tym miejscu należy wspomnieć tych kapłanów, którzy odeszli od nas w latach 1991-2001. Oni również w jakimś stopniu stali się także współautorami jubileuszu pierwszego dziesięciolecia diecezji i należy się im nasza wdzięczna pamięć.

Część kapłanów w omawianym okresie przebywała poza granicami diecezji inni zaś pracowali na jej terenie (15).¹²⁰ Do pierwszej grupy należy zaliczyć: ks. Jana Ziębę (zm. 19.10.1991 r. w Laskach k. Warszawy),¹²¹ ks. prał. Bolesława Dzudzewicza (zm. 11.01.1994 w Bristolu w Anglii),¹²² ks. Karola Żurawskiego (zm. 29.03.1994 r. w Świętej Katarzynie),¹²³ ks. prał. mgr Wincentego Marczuka (zm. 26.01.2001 r. w Warszawie).¹²⁴

¹²⁰ Należy zaznaczyć, że w minionym dziesięcioleciu zmarł również proboszcz parafii zakonnej w Mielniku – ks. Teofil Mierzejewski, SS.CC (zm. 10.07.1994 r. w Lizbonie). Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1995*, Drohiczyn 1995, 246. Dnia 18.11.1996 r. zmarł były wykładowca filozofii w WSD w Drohiczyźnie ks. Tadeusz Sosnowski, który ostatnie lata spędził w Ursusie. Zob. St. ULACZYK (red.), *Rocznik Diecezji Drohiczyńskiej. Spis parafii i duchowieństwa 1999*, Drohiczyn 1999, 373.

¹²¹ Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1992*, Białystok 1992, 307.

¹²² Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1995*, Drohiczyn 1995, 246.

¹²³ Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1995*, Drohiczyn 1995, 246.

¹²⁴ Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 2002*, Drohiczyn 2001, 236.

Wśród kapłanów, którzy współtworzyli wizerunek diecezji, pracując w jej granicach byli: ks. Kazimierz Marciszewski (zm. 26.05.1992 r. w Sokołowie Podl.),¹²⁵ ks. Eugeniusz Rogowski (zm. 11.08.1992 r. w Łubinie Kościelnym),¹²⁶ ks. mgr Jan Socha (zm. 04.04.1993 r. w Białej Podlaskiej),¹²⁷ ks. Tadeusz Kot (zm. 15.11.1993 r. w Gnojnie),¹²⁸ ks. bp Władysław Jędruszak (zm. 25.05.1994 r. w Sokołowie Podl.),¹²⁹ ks. kan. Marian Gorgol (zm. 13.11.1995 r. w Prostyni), ks. kan. dr Henryk Kardasz (zm. 24.11.1995 r. w Brańsku),¹³⁰ ks. kan. Michał Olszewski (zm. 19.10.1996 w Siemiatyczach), ks. kan. Alfons Trochimiak (zm. 28.11.1996 r. w Hajnówce),¹³¹ ks. prał. dr Michał Wilniewicz (zm. 10.05.1997 r. w Drohiczyźnie), ks. prał. Edward Domański (zm. 28.09.1997 r. w Siedlcach),¹³² ks. Kazimierz Wolski (zm. 09.06.1998 r. w Wyrozębach),¹³³ ks. mgr Henryk Kolejkowicz (zm. 23.12.1998 r. w Białymstoku),¹³⁴ ks. kan. Ryszard Starczewski (zm. 29.10.2000 r. w Grajewie), ks. kan. Piotr Grzegorzczuk (zm. 23.12.2000 r. w Dziadkowicach)¹³⁵.

¹²⁵ Zob. Z. GRABOWSKI, *Ks. Kazimierz Marciszewski*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Drohiczyńskiej Kurii Biskupiej 5 (1992) Nr 2-4, 62-63; T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1993*, Drohiczyn 1993, 265.

¹²⁶ Zob. St. ULACZYK (red.), *Ks. Eugeniusz Rogowski*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Drohiczyńskiej Kurii Biskupiej 5 (1992) Nr 2-4, 64; T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1993*, Drohiczyn 1993, 265.

¹²⁷ Zob. St. ULACZYK (red.), *Ś.p. Ks. mgr Jan Socha*, Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Drohiczyńskiej Kurii Biskupiej 6 (1993) Nr 2, 71-73; T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1994*, Drohiczyn 1994, 243.

¹²⁸ St. ULACZYK (red.), *Rocznik Diecezji Drohiczyńskiej. Spis parafii i duchowieństwa 1999*, Drohiczyn 1999, 372.

¹²⁹ Zob. Wiadomości Diecezjalne. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyźnie 7 (1994) Nr 2, 3-99.

¹³⁰ Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1997*, Drohiczyn 1996, 225.

¹³¹ Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1998*, Drohiczyn 1997, 198.

¹³² Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1998*, Drohiczyn 1997, 198.

¹³³ Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 1999*, Drohiczyn 1998, 243.

¹³⁴ Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na rok Pański 2000*, Drohiczyn 1999, 249.

¹³⁵ Zob. T. SYCZEWSKI (oprac.), *Kalendarz Liturgiczny Diecezji Drohiczyńskiej na Rok Pański 2002*, Drohiczyn 2001, 236.

Wydaje się, że powyższy zapis historii Diecezji Drohiczyńskiej po upływie pierwszego jej dziesięciolecia otwiera drogę do kolejnych analiz i refleksji. Jednocześnie ukazuje stałą powinność dla przyszłych pokoleń, aby łączyć „egzystencję diecezji” z jej przyszłym wizerunkiem. W *Dokumencie Pastoralnym Diecezji Drohiczyńskiej 2001-2002* ks. bp Antoni Dydycz napisał między innymi: „*Wkraczając w trzecie tysiąclecie chcemy wnieść ze sobą wszystkie nasze doświadczenia i oczekiwania*” (Nr I 3). Kierując wzrok ku przyszłości, przypominał, że „*Diecezja jest tą przestrzenią, gdzie każdy człowiek może wypełnić Boże plany i osiągnąć własne szczęście*” (Nr I 4).

JUBILEEE TEN YEARS OF DROHICZYN DIOCESE

SUMMARY

The Author represents the first ten years of the Drohiczyn Diocese from the 5 of June, 1991 till the 5 of June, 2001 in the report. He describes the most important events, which had taken place in the Diocese, in the first part and the results in the second part.

The creation of the Drohiczyn Diocese (05.06.1991), boundaries' reorganization (25.03.1992), the second Drohiczyn Bishop's consecration (10.07.1994), diocesan synod's debates (1994-1997) and John Paul's visit to Drohiczyn (10.06.1999) are among them.

The religious songs' festivals, the congresses of Youth and Families, the reviews of choirs, the meetings of Youth, the days of prayers about priests' holiness had been the reason of priests' jubilee joy. The Earth of Podlasie had been decorated by the new churches, chapels and the new building of Drohiczyn Seminary.

All priests, monks and nuns, laics had been the organizers of those events. It is necessary to accentuate that all the achievements had been the „obligation” because of the Past and enrichment for the Future from the other hand. The Bishop Anthony Dydycz had written about it in the Pastoral Document of Drohiczyn Diocese: „*We want to bring all our experience and expectations with us to the third millenium*” (Nr I 3).